

23.08.1995. likums "Autopārvadājumu likums" ("LV", 138 (421), 12.09.1995.; Ziņotājs, 20, 19.10.1995.) [stājas spēkā 26.09.1995.] ar grozījumiem:

- 13.03.1997. likums ("LV", 82 (797), 26.03.1997.) [stājas spēkā ar 09.04.1997.]
- 29.10.1998. likums ("LV", 334/335 (1395/1396), 06.11.1998.) [stājas spēkā ar 20.11.1998.]
- 30.09.1999. likums ("LV", 335/336 (1795/1796), 13.10.1999.) [stājas spēkā ar 27.10.1999.]
- 23.11.2000. likums ("LV", 448/449 (2359/2360), 12.12.2000.) [stājas spēkā ar 01.09.2001.]
- 10.05.2001. likums ("LV", 78 (2465), 22.05.2001.) [stājas spēkā ar 01.07.2001.]
- 09.05.2002. likums ("LV", 80 (2655), 29.05.2002.) [stājas spēkā ar 01.01.2003.]
- 30.10.2003. likums ("LV", 159 (2924), 12.11.2003.) [stājas spēkā ar 01.01.2004.]
- 22.04.2004. likums (Ziņotājs, 10, 29.04.2004.) [stājas spēkā ar 01.05.2004.]
- 02.12.2004. likums ("LV", 199 (3147), 15.12.2004.) [stājas spēkā ar 29.12.2004.]
- 05.05.2005. likums ("LV", 82 (3240), 25.05.2005.) [stājas spēkā ar 08.06.2005.]
- 01.12.2005. likums ("LV", 198 (3356), 13.12.2005.) [stājas spēkā ar 01.01.2006.]
- 22.06.2006. likums ("LV", 107 (3475), 07.07.2006.) [stājas spēkā ar 21.07.2006.]
- 04.04.2007. likums ("LV", 63 (3639), 18.04.2007.) [stājas spēkā ar 02.05.2007.]
- 14.06.2007. likums ("LV", 106 (3682), 04.07.2007.) [stājas spēkā ar 15.07.2007.]
- 13.12.2007. likums ("LV", 206 (3782), 22.12.2007.) [stājas spēkā ar 01.01.2008.]
- 06.11.2008. likums ("LV", 181 (3965), 21.11.2008.) [stājas spēkā ar 01.07.2009.]
- 14.10.2010. likums ("LV", 174 (4366), 03.11.2010.) [stājas spēkā ar 01.01.2011.]
- 16.12.2010. likums ("LV", 206 (4398), 30.12.2010.) [stājas spēkā ar 01.04.2011.]
- 12.05.2011. likums ("LV", 80 (4478), 25.05.2011.) [stājas spēkā ar 08.06.2011.]

Redakcijas: [26.09.1995] [13.04.1996] [09.04.1997] [20.11.1998] [27.10.1999] [01.07.2001] [01.09.2001] [01.01.2003] [01.01.2004] [01.05.2004] [29.12.2004] [08.06.2005] [01.01.2006] [21.07.2006] [02.05.2007] [01.07.2007] [15.07.2007] [01.08.2007] [01.01.2008] [01.03.2008] [01.07.2009] [01.01.2011] [01.04.2011] [08.06.2011] [01.09.2011] [30.09.2011] [**01.02.2012**]

Redakcija uz 01.02.2012.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

Autopārvadājumu likums

I nodaļa Vispārīgie noteikumi

1. pants. Likumā lietotie termini

Likumā ir lietoti šādi termini:

1) **atļauja pasažieru regulāro komercpārvadājumu veikšanai** (turpmāk — atļauja) — dokuments, kas apliecina pārvadātāja tiesības veikt pasažieru regulāros komercpārvadājumus attiecīgā maršruta

reisā saskaņā ar apstiprinātu kustības sarakstu;

2) **autobuss** — autotransporta līdzeklis, kas paredzēts pasažieru (deviņu un vairāk cilvēku, neieskaitot šoferi) pārvadāšanai;

3) **autoosta** — līniju būve, kurā ietilpst speciālas ēkas, peroni un teritorija, kas paredzēta pasažieru un autotransporta līdzekļu apkalpošanai maršrutos;

4) **autopārvadājums** — jebkura autotransporta līdzekļa pārvietošanās pa ceļu, pārvadājot pasažierus vai kravu;

5) **autopārvadājumu vadītājs** — pārvadātāja pilnvarota fiziskā persona, kas vada pārvadājumu operācijas;

6) **autotransporta līdzeklis** — transportlīdzeklis ar motoru (izņemot traktoros un pašgājējas mašīnas), kuru lieto pasažieru vai kravas pārvadāšanai pa bezsliežu ceļiem. Piekabes un puspiekabes tiek uzskatītas par autotransporta līdzekļa daļu;

7) **autovadītājs** — persona, kas uz tiesiska pamata vada autotransporta līdzekli;

8) **ātri bojājotās kravas** — lauksaimniecības un zivju produkti, kā arī cita krava, kuru pārvadājot jāievēro īpašs temperatūras režīms un kura jāpārvadā ar specializētiem autotransporta līdzekļiem;

9) **bagāža** — lietas, kuras pasažieris ved sev līdzī vai nosūta ar autotransporta līdzekli;

10) **beramā krava** — krava, kas sastāv no birstošas masas un tiek pārvadāta neiesaiņota (smiltis, graudi un cita līdzīga krava);

11) **bīstamā krava** — krava, kas uzskatāma par bīstamo kravu Bīstamo kravu aprites likuma izpratnē;

12) **ekspeditors** — komersants, kurš atbilstoši līgumam, kas noslēgts ar kravas nosūtītāju, organizē kravu pārvadājumus un sniedz ar šiem pārvadājumiem saistītos pakalpojumus;

13) **iznomāts transportlīdzeklis** — jebkurš transportlīdzeklis, kas par samaksu un uz noteiktu laiku nodots tāda komersanta lietošanā, kurš nodarbojas ar komercpārvadājumiem vai veic pašpārvadājumus, atbilstoši līgumam, kas noslēgts ar personu, kura piedāvā šos transportlīdzekļus;

14) **kabotāžas pārvadājumi** — īslaicīgi iekšzemes pasažieru vai kravas komercpārvadājumi ar autotransporta līdzekļiem, kas tiek veikti citā valstī, tajā neregistrējot uzņēmumu, filiāli vai pārstāvniecību;

15) **kombinētais pārvadājums** — kravas pārvadājums, ja kravas automobilis, piekabe, puspiekabe ar vilcēju vai bez tā, vai to kombinācijā vai 20 vai vairāk pēdu konteineri brauciena sākuma (beigu) posmā izmanto autoceļu, bet pārējā posmā dzelzceļu, iekšējos ūdensceļus vai jūras ceļus, ja kāds no ceļa posmiem, izņemot autoceļu, pārsniedz 100 kilometrus taisnā līnijā. Kombinētā pārvadājuma ietvaros brauciena sākuma (beigu) posmu veic pa autoceļu starp kravas iekraušanas (izkraušanas) vietu un tuvāko kravas iekraušanai (izkraušanai) piemēroto dzelzceļa staciju vai rādiusā, kas nepārsniedz 150 kilometrus taisnā līnijā no iekšējo ūdensceļu ostas vai jūras ostas, kur kravu iekrauj (izkrauj);

16) **krava** — pārvadāšanai pieteikta lieta (produkcija, preces, saiņi, konteineri un citi priekšmeti);

17) **kravas valdītājs** — persona, kas uz tiesiska pamata rīkojas ar kravu savā vārdā neatkarīgi no tā, vai krava ir tās īpašums;

18) **kustības saraksts** — pārvadājuma veikšanas režīms, kurā noteikta autobusa (autotransporta līdzekļa) pārvietošanās, apstāšanās un stāvēšana maršruta reisā (reisos), kā arī pārvadājuma izpildes laiki un izpildes dienas;

18¹) **licences kartīte** — noteiktas formas dokuments, ko izsniedz pārvadātājam attiecībā uz katru autotransporta līdzekli un kas apliecina, ka pārvadātājs kā autotransporta līdzekļa īpašnieks vai turētājs ir noteikumos paredzētajā kārtībā saņēmis speciālo atļauju (licenci) komercpārvadājumu veikšanai;

19) **līniju būve** — speciāls objekts (autoosta, pieturvietas, dispečerpunkts, autovadītāju atpūtas telpas u.tml.), kas paredzēts kustības organizēšanai un pasažieru apkalpošanai maršrutos;

20) **maršruts** — iepriekš izraudzīts autotransporta līdzekļa kustības ceļš starp diviem kustības galapunktiem;

21) **nosūtītājs** — persona, kas nodod kravu pārvadāšanai. Nosūtītājs un saņēmējs var būt viena un tā pati persona;

22) **pasāžieris** — persona, kas saskaņā ar līgumu (biļeti) vai uz cita tiesiska pamata izmanto autotransporta līdzekli braukšanai un bagāžas pārvadāšanai, kā arī izmanto citus pārvadātāja sniegtos pakalpojumus;

23) **pasāžieru neregulārie pārvadājumi** — regulāro pārvadājumu (arī speciālo regulāro pārvadājumu) definīcijai neatbilstoši pasāžieru pārvadājumi, kuros pārvadā pasāžieru grupas, kas izveidotas pēc pasūtītāja vai paša pārvadātāja iniciatīvas. Šie pārvadājumi nezaudē neregulāro pārvadājumu statusu tikai tāpēc, ka tiek veikti noteiktos laika intervālos;

24) **pasāžieru regulārie pārvadājumi** — pasāžieru pārvadāšana ar piemērotiem transportlīdzekļiem saskaņā ar noteiktiem kustības sarakstiem regulāri pa noteiktu maršrutu par iepriekš noteiktu braukšanas un bagāžas pārvadāšanas maksu;

25) **pasāžieru speciālie regulārie pārvadājumi** — pasāžieru regulārie pārvadājumi, kuros pārvadā noteiktu kategoriju pasāžierus;

26) **pasāžieru un kravas komercpārvadājumi** (turpmāk — pasāžieru un kravas pārvadājumi) — pasāžieru un kravas pārvadāšana par maksu profesionālas darbības veidā;

27) **pašpārvadājumi** — pārvadājumi, kuri bez maksas tiek veikti ar komersanta, zemnieku vai zvejnieku saimniecības, lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības, valsts vai pašvaldību institūcijas, biedrības vai nodibinājuma (turpmāk — pašpārvadājuma veicējs) īpašumā esošiem vai iznomātiem transportlīdzekļiem, kurus vada pats pašpārvadājuma veicējs vai viņa darbinieks, lai pašpārvadājuma veicēja vajadzībām pārvadātu personas vai kravu, kura ir viņa īpašums vai kuru viņš nopircis, pārdevis, iznomājis, izīrējis, ieguvis, izgatavojis, pārstrādājis vai remontējis. Pašpārvadājumi ir tikai pašpārvadājuma veicēja papilddarbība;

28) **pārvadātājs** — komersants, zemnieku vai zvejnieku saimniecība, kas pēc pasūtījuma vai līguma ar nosūtītāju, pasāžieri vai uz cita tiesiska pamata uzņemas pārvadājuma saistību;

29) **saņēmējs** — persona, kurai saskaņā ar pārvadājuma līgumu galapunktā izsniedzama krava;

29¹) **starptautiskais maršruts** — maršruts, kas šķērso Latvijas valsts robežu;

30) **starptautiskie pārvadājumi** — pārvadājumi, kurus veicot nepieciešams šķērsot Latvijas valsts

robežu;

31) **šķidrā krava** — nafta un naftas produkti, spirts, augu eļļa, dzīvnieku tauki un cita krava, ko pārvadā noslēgtās tilpnēs;

32) **tiešā jauktā satiksme** — pasažieru vai kravas pārvadājumi, kurus ar autotransportu un citu transportu veic vairāki pārvadātāji un kuriem tiek sastādīts vienots transporta dokuments visam braukšanas ceļam;

33) **transporta ekspedīcijas pakalpojumi** — ar kravas nosūtīšanu, pārvadāšanu, saņemšanu un uzglabāšanu saistītu pakalpojumu un darbu komplekss, kuru veic par maksu.

(09.05.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 02.12.2004., 05.05.2005., 22.06.2006., 04.04.2007., 14.06.2007., 14.10.2010. un 12.05.2011. likumu, kas stājas spēkā 08.06.2011.)

2. pants. Likuma darbība

Šis likums reglamentē tiesiskās attiecības starp pārvadātāju, kas pasažieru un kravas pārvadājumus ar autotransporta līdzekļiem veic kā profesionālu darbību, un nosūtītāju, saņēmēju vai pasažieriem.

3. pants. Normatīvie akti, kas regulē tiesiskās attiecības autopārvadājumos

(1) Tiesiskās attiecības, kas veidojas, veicot kravas un pasažieru pārvadājumus ar autotransportu, reglamentē šis likums, Civillikums, citi normatīvie akti, kā arī starptautiskie līgumi, kuri ir saistoši Latvijai.

(2) Ja Saeimā apstiprinātajos Latvijai saistošajos starptautiskajos līgumos paredzēti citādi noteikumi nekā tie, kas ietverti šajā likumā, tiek piemēroti starptautisko līgumu noteikumi.

4. pants. Autopārvadājumu nozares pārvalde un kontrole

(1) Publisko pārvaldi autopārvadājumu jomā saskaņā ar šā likuma un citu normatīvo aktu prasībām atbilstoši savai kompetencei realizē Satiksmes ministrija, Iekšlietu ministrija, Finanšu ministrija, Labklājības ministrija, pašvaldības un šo ministriju un pašvaldību padotībā esošās institūcijas, tai skaitā personas un institūcijas deleģēto pārvaldes uzdevumu ietvaros.

(2) Satiksmes ministrija, Iekšlietu ministrija un to padotībā esošās institūcijas atbilstoši savai kompetencei veic valsts uzraudzību pār likumu un citu normatīvo aktu ievērošanu autopārvadājumu jomā, izsniedz normatīvajos aktos paredzētos ar autopārvadājumiem saistītos dokumentus, sadarbojas ar citu valstu kompetentām institūcijām autopārvadājumu jomā, kā arī veic citus normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus.

(3) Autopārvadājumu kontroli atbilstoši savai kompetencei īsteno Iekšlietu ministrija, Finanšu ministrija, pašvaldības un šo ministriju un pašvaldību padotībā esošās institūcijas, pārvadātāji, kā arī citas normatīvajos aktos noteiktās personas un institūcijas.

(4) Kārtību, kādā organizējama un īstenojama autopārvadājumu kontrole, nosaka Ministru kabinets.

(16.12.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2011.)

5. pants. Autotransporta direkcija

(Izslēgts ar 29.10.1998. likumu, kas stājas spēkā 20.11.1998.)

5.¹ pants. Autotransporta direkcija

(1) Autotransporta direkcija, ieviešot pasažieru un kravu autopārvadājumu normatīvo aktu prasības, atbilstoši savai kompetencei un saskaņā ar starptautiskajām un Eiropas Savienības prasībām

nodrošina:

- 1) ar autopārvadājumiem saistīto darbību kvalitāti un attīstību;
- 2) autotransporta nozares informatīvās datu bāzes veidošanu un administrēšanu;
- 3) valsts pārvaldes funkciju veikšanai nepieciešamo informāciju autotransporta nozarē;
- 4) starptautiskajos starpvaldību un starpministriju līgumos paredzētās darbības;
- 5) Latvijas dalību starptautisko autopārvadājumu nolīgumu darbības ietvaros izveidoto kopējo komisiju, Starptautiskā transporta foruma (STF) Autotransporta grupas un citu ar autotransporta nozari saistītu starptautisku organizāciju sanāksmēs;
- 6) transportlīdzekļa vadītāja darba un atpūtas laika uzskaites digitālās kontrolierīces (tahogrāfa) karšu izsniegšanu, anulēšanu un apturēšanu uz laiku Ministru kabineta noteiktajā kārtībā;
- 6¹) Eiropas Savienības dalībvalsts digitālā tahogrāfa sistēmas kompetentās institūcijas funkcijas izpildi;
- 7) atļauju izsniegšanu starptautiskajiem pasažieru un kravas pārvadājumiem ar autotransportu;
- 8) Eiropas Kopienas atļauju, Eiropas Kopienas atļauju kopiju un autovadītāju atestātu izsniegšanu starptautiskajiem pasažieru un kravas pārvadājumiem, anulēšanu vai apturēšanu uz laiku Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

(2) Ministru kabinets izdod noteikumus par to pakalpojumu cenrāža apstiprināšanu, kurus Autotransporta direkcija sniedz, pildot tai deleģētos valsts pārvaldes uzdevumus.

(02.12.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.05.2005., 01.12.2005., 04.04.2007., 13.12.2007. un 12.05.2011. likumu, kas stājas spēkā 08.06.2011.)

5.² pants. Autotransporta inspekcija

(Izslēgts ar 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.04.2011.)

5.³ pants. Valsts policija

Valsts policija veic autopārvadājumu uzraudzību un kontroli, lai nodrošinātu Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un Latvijas Republikai saistošiem starptautiskajiem normatīvajiem aktiem atbilstošus autopārvadājumus.

(16.12.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.04.2011.)

5.⁴ pants. Atsevišķu apstrīdētu vai pārsūdzētu administratīvo aktu darbība

Apstrīdēšana vai pārsūdzēšana neaptur šādu administratīvo aktu darbību vai izpildi:

- 1) lēmumu izsniegt, anulēt vai apturēt uz laiku transportlīdzekļa vadītāja darba un atpūtas laika uzskaites digitālās kontrolierīces (tahogrāfa) karti;
- 2) lēmumu izsniegt, anulēt vai apturēt uz laiku Eiropas Kopienas atļauju pasažieru komercpārvadājumiem ar autobusu vai komercpārvadājumiem ar kravas autotransportu Eiropas Savienības teritorijā;
- 3) lēmumu izsniegt, anulēt vai apturēt uz laiku Eiropas Kopienas atļaujas kopiju pasažieru komercpārvadājumiem ar autobusu vai komercpārvadājumiem ar kravas autotransportu Eiropas

Savienības teritorijā;

4) lēmumu izsniegt, anulēt vai apturēt uz laiku atļauju starptautiskajiem pasažieru vai kravas pārvadājumiem ar autotransportu;

5) lēmums izsniegt, anulēt vai apturēt uz laiku speciālo atļauju (licenci) pasažieru komercpārvadājumiem ar autobusu vai kravas komercpārvadājumiem ar kravas automobili;

6) lēmums izsniegt, anulēt vai apturēt uz laiku licences kartīti pasažieru komercpārvadājumiem ar autobusu vai kravas komercpārvadājumiem ar kravas automobili.

(12.05.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 08.06.2011.)

II nodaļa

Kravas pārvadājumi ar autotransportu

6. pants. Kravas pārvadājumu licencēšana

(1) Kravas pārvadājumu drīkst veikt tikai tad, ja autopārvadājumu vadītājam ir profesionālās kompetences sertifikāts attiecīgajā pārvadājumu jomā un pārvadātājs ir saņēmis Autotransporta direkcijas izsniegtu speciālo atļauju (licenci).

(2) Speciālā atļauja (licence) dod tiesības pārvadātājam veikt kravas pārvadājumus tikai ar viņa īpašumā esošiem autotransporta līdzekļiem vai — Ministru kabineta noteiktajā kārtībā — ar citu personu īpašumā esošiem autotransporta līdzekļiem.

(3) Pārvadātājs, kas veic kravas pārvadājumus ar kravas automobiļiem Latvijas teritorijā un starptautiskos kravas pārvadājumus ar kravas automobiļiem, kuru kopējā pieļaujamā masa nepārsniedz 3,5 tonnas, neieskaitot piekabes, attiecībā uz katru autotransporta līdzekli saņem licences kartīti uz laiku, ne ilgāku par vienu gadu.

(4) Kārtību, kādā izsniedzamas, anulējamas vai uz laiku apturamas speciālās atļaujas (licences) un licences kartītes attiecībā uz autotransporta līdzekļiem kravas pārvadājumiem, profesionālās kompetences sertifikāti un atļaujas starptautiskajiem kravas pārvadājumiem, nosaka Ministru kabinets.

(5) Par speciālās atļaujas (licences) izsniegšanu kravas komercpārvadājumiem ar kravas automobiļiem maksā valsts nodevu, kuras apmēru un maksāšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(02.12.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.05.2005. un 12.05.2011. likumu, kas stājas spēkā 08.06.2011.)

6.¹ pants. Prasības attiecībā uz kravas pārvadājumus veicošo autovadītāju profesionālo kompetenci

(1) Kravas pārvadājumus ar kravas automobiļiem, kuru pilna masa pārsniedz 3,5 tonnas, atļauts veikt autovadītājiem, kuriem ir šo pārvadājumu veikšanai nepieciešamās profesionālās zināšanas. Iegūtās profesionālās zināšanas apliecina attiecīgs ieraksts transportlīdzekļu vadītāja apliecībā vai vadītāja kvalifikācijas kartē.

(2) No šā panta pirmajā daļā noteiktās prasības ir atbrīvoti autovadītāji, kas vada:

1) transportlīdzekļus, kuru maksimālais atļautais ātrums nepārsniedz 45 kilometrus stundā;

2) transportlīdzekļus, kurus izmanto vai kontrolē valsts bruņotie spēki, civilās aizsardzības dienests, ugunsdzēsības dienests un sabiedriskās kārtības uzturēšanas spēki;

- 3) transportlīdzekļus, kuriem veic braukšanas pārbaudi tehniskās attīstības, remonta vai apkopes mērķiem, vai pārbūvētiem transportlīdzekļiem, kuri vēl nav nodoti ekspluatācijā;
- 4) transportlīdzekļus, kurus izmanto ārkārtas situācijās vai kuri paredzēti glābšanas uzdevumu veikšanai;
- 5) transportlīdzekļus, kurus izmanto transportlīdzekļu vadīšanas nodarbībās, apmācot jebkuru personu, kas vēlas iegūt vadīšanas tiesības;
- 6) transportlīdzekļus, kurus izmanto nekomerciālai kravu pārvadāšanai, tai skaitā pašpārvadājumiem un personiskajām vajadzībām;
- 7) transportlīdzekļus, ar kuriem pārvadā materiālus vai iekārtas, kuras vadītājs izmanto sava darba laikā, ja transportlīdzekļa vadīšana nav vadītāja galvenā darbības joma.

(3) Autovadītājiem nepieciešamās zināšanas kravas pārvadājumu veikšanai, kā arī sākotnējās un periodiskās apmācības kārtību nosaka Ministru kabinets.

(22.06.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.07.2006.)

7. pants. Kravas pārvadājuma līgums

(1) Kravas pārvadājumi ar autotransportu tiek veikti saskaņā ar līgumu, pēc kura pārvadātājs apņemas nogādāt nosūtītāja uzticēto kravu galapunktā un izsniegt to saņēmējam, bet nosūtītājs apņemas samaksāt par kravas pārvadājumu.

(2) Pusēm aizliegts kravas pārvadājuma līgumā ietvert tādus noteikumus, kuru izpildīšana var izraisīt autovadītāja darba un atpūtas režīma, kā arī satiksmes noteikumu pārkāpumus.

(3) Ja kravas pārvadājuma līgums tiek noslēgts ar ekspeditoru un ekspeditors rīkojas savā vārdā, līgumā nosakot pārvadājuma cenu, uz ekspeditoru saskaņā ar šo likumu attiecināmi nosūtītāja pienākumi un atbildība.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 02.12.2004. likumu, kas stājas spēkā 29.12.2004.)

8. pants. Kravas pārvadājuma līguma noslēgšana

(1) Kravas pārvadājuma līgumu var noslēgt mutvārdos vai rakstveidā atsevišķas kravas pārvadāšanai vai kravas pārvadājumu veikšanai noteiktā laika posmā.

(2) Mutvārdu līgums uzskatāms par noslēgtu no brīža, kad krava uzticēta pārvadāšanai.

(3) Tikai rakstveidā ir slēdzami:

1) kravas pārvadājuma līgumi, kuru izpildē paredzēts izmantot tiešo jaukto satiksmi;

2) kravas starptautisko pārvadājumu līgumi;

3) bīstamu kravu pārvadājuma līgumi;

4) līgumi visos gadījumos, kad to pieprasa nosūtītājs.

(4) Rakstveida līguma noslēgšanai pielīdzināma pasūtījuma pieņemšana, izrakstot noteikta parauga preču pavadzīmi (turpmāk — pavadzīme).

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 02.12.2004. likumu, kas stājas spēkā 29.12.2004.)

9. pants. Pavadzīmes saturs

(1) Ja citos normatīvajos aktos nav noteikts citādi, pavadzīmi noformē vismaz trijos eksemplāros un tos paraksta nosūtītājs un pārvadātājs. Pirmo pavadzīmes eksemplāru izsniedz nosūtītājam, otro — saņēmējam, bet trešais pavadzīmes eksemplārs paliek pie pārvadātāja.

(2) Pavadzīmi sagatavo nosūtītājs. Ja nosūtītājs vai pārvadātājs to vēlas, pavadzīmi var rakstīt katram autotransporta līdzeklim vai katra veida kravai, vai katrai kravas daļai (partijai) atsevišķi.

(3) Pavadzīmē ietveramas šādas ziņas:

1) pavadzīmes izrakstīšanas vieta un datums;

2) nosūtītāja nosaukums (vai vārds un uzvārds) un adrese;

3) pārvadātāja nosaukums (vai vārds un uzvārds) un adrese;

4) kravas pieņemšanas vieta un datums un nogādāšanas vieta;

5) saņēmēja nosaukums (vai vārds un uzvārds) un adrese;

6) kravas raksturošanai pieņemtais apzīmējums un tās iesaiņojuma veids; ja tiek pārvadātas bīstamas kravas, — to vispārpieņemtie apzīmējumi;

7) kravas vienību skaits, to speciālais marķējums un numerācija;

8) kravas bruto svars vai kravas daudzums citās mērvienībās;

9) ar kravas pārvadāšanu saistītie maksājumi (pārvadājuma maksa, papildmaksājumi, muitas nodevas un nodokļi), kā arī citi maksājumi no kravas pārvadājuma līguma noslēgšanas brīža līdz kravas izsniegšanai;

10) instrukcijas, kas jāievēro, noformējot muitas dokumentus par preču un priekšmetu izvešanu pāri Latvijas valsts robežai muitas kontrolē un izpildot citu kontroles iestāžu prasības;

11) *(izslēgts ar 02.12.2004. likumu).*

(4) Ja nepieciešams, pavadzīmē norādāms arī:

1) aizliegums veikt pārkraušanu;

2) maksājumi, kas jānokārto nosūtītājam;

3) maksājumi, kas jānokārto, nododot kravu;

4) tās kravas vērtība, kuras nogādāšanā nosūtītājs ir īpaši ieinteresēts;

5) nosūtītāja instrukcijas pārvadātājam par kravas apdrošināšanu;

6) saskaņots termiņš, kurā jāveic pārvadājums;

7) pārvadātājam nodotie dokumenti.

(5) Pavadzīmē var minēt jebkuras citas nepieciešamās ziņas.

(6) Pavadzīme ir indosējama, ja tas pavadzīmē ir tieši norādīts.

(7) Pavadzīmes nenoformēšana vai nozaudēšana neietekmē pārvadājuma līguma spēkā esamību, ja puses neiebilst pret līguma izpildi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 02.12.2004. likumu, kas stājas spēkā 29.12.2004.)

10. pants. Papilddokumenti, kurus sagatavo nosūtītājs

Nosūtītājs pievieno pavadzīmei vai nodod pārvadātāja rīcībā muitas un citu kontroles iestāžu prasību izpildei nepieciešamos dokumentus un ziņas.

11. pants. Pārvadātāja pienākumi, padodot autotransporta līdzekli

(1) Pārvadātājam iepriekš saskaņotā laikā jāpadod autotransporta līdzeklis, kas ir lietošanas kārtībā, derīgs attiecīgā veida kravas pārvadāšanai un atbilst sanitārajām prasībām.

(2) Autotransporta līdzekļa derīgumu attiecīgā veida kravas pārvadāšanai (komercgatavība) nosaka nosūtītājs.

(3) Ja tiek atklāti autotransporta līdzekļa trūkumi, kas var ietekmēt kravas saglabāšanu pārvadājuma laikā, nosūtītājs ir tiesīgs atteikties no kravas iekraušanas šādā autotransporta līdzeklī.

12. pants. Nosūtītāja un pārvadātāja pienākumi, pieņemot un nododot kravu pārvadāšanai

(1) Nosūtītāja pienākums ir nodot kravu pārvadāšanai tādā tarā vai iesaiņojumā, kāds nepieciešams kravas saglabāšanai.

(2) Krava jāsaņem un nepieciešamie dokumenti jāsaņem katram saņēmējam atsevišķi.

(3) Pieņemot kravu pārvadāšanai, pārvadātājs pēc nosūtītāja pieprasījuma uzrāda viņam pārvadājuma tiesības apliecinājošus dokumentus. Pārvadātājam jāpārbauda, vai krava autotransporta līdzeklī iekrauta un nostiprināta atbilstoši satiksmes drošības un autotransporta līdzekļa ekspluatācijas prasībām. Ja pārvadātājs, veicot ārējo apskati, konstatējis, ka krava iekrauta un nostiprināta nepareizi un ir apdraudēta tās saglabāšana, viņa pienākums ir par to ziņot nosūtītājam. Nosūtītājam pēc pārvadātāja pieprasījuma jānovērš kravas iekraušanā un nostiprinājumā konstatētie trūkumi. Kravas izvietošanas un nostiprināšanas noteikumus izdod Ministru kabinets.

(4) Ja nosūtītājs atsakās novērst kravas iekraušanā un nostiprinājumā konstatētos trūkumus vai ja krava neatbilst šā panta pirmās daļas noteikumiem, pārvadātājs ir tiesīgs atteikties no šīs kravas pārvadāšanas un uzskatīt kravu par nenodotu pārvadāšanai. Par to izdarāma atzīme kravas transporta dokumentos.

(5) Bīstamo kravu pārvadājumu noteikumus izdod Ministru kabinets.

(6) Bīstamo kravu pārvadātājam — fiziskajai personai vai uzņēmuma vadītāja ieceltai personai, kas pārvadātāja uzņēmumā uzrauga bīstamo kravu pārvadājumu operācijas, ir nepieciešams bīstamo kravu pārvadājumu drošības konsultanta (padomnieka) profesionālo kvalifikāciju apstiprinošs sertifikāts. Bīstamo kravu pārvadājumu drošības konsultanta (padomnieka) funkcijas nosaka Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.10.1998. un 10.05.2001. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2001. Sestā daļa stājas spēkā 01.01.2002. Sk. Pārejas noteikumus.)

13. pants. Kravas nozaudēšana

(1) Nosūtītājam un saņēmējam ir tiesības atzīt kravu par nozaudētu un prasīt atlīdzību par nozaudēto kravu, ja tā nav izsniegta 30 dienu laikā pēc pārvadājuma līgumā saskaņotā kravas nodošanas brīža

vai gadījumos, kad kravas nodošanas brīdis līgumā nav noteikts, — 60 dienu laikā no kravas pieņemšanas pārvadāšanai.

(2) Ja kravu, par kuras nozaudēšanu vai iztrūkumu pārvadātājs samaksājis atlīdzību, pēc tam atrod, saņēmējam ir tiesības saņemt šo kravu, ja viņš pārvadātājam atmaksā saņemto atlīdzību.

14. pants. Pārvadājumu izpildes uzskaitē

Regulāru (ilgstošu) pārvadājumu līgumsaistību izpildes uzskaites kārtību puses nosaka, savstarpēji vienojoties.

15. pants. Iekraušanas un izkraušanas, kā arī autotransporta līdzekļa sakopšanas pienākumu sadalījums

(1) Kravas iekraušanai nepieciešamās ierīces un palīgmateriālus piešķir un uzstāda nosūtītājs, bet novāc saņēmējs, ja līgumā nav noteikts citādi.

(2) Līdzekļus kravas apsegšanai un nostiprināšanai piešķir pārvadātājs, ja līgumā nav noteikts citādi.

(3) Visas ierīces, kas pieder nosūtītājam, pārvadātājs izsniedz saņēmējam kopā ar kravu vai saskaņā ar nosūtītāja norādījumu pavadzīmē nogādā viņam atpakaļ.

(4) Norēķini par minētajām operācijām tiek veikti līgumā noteiktajā kārtībā.

(5) Kravu autotransporta līdzeklī iekrauj, nostiprina, apsedz un nosien nosūtītājs, bet pārsegumus un nostiprinājumus noņem un kravu izkrauj saņēmējs.

(6) Pārvadātājs pēc vienošanās ar nosūtītāju vai saņēmēju var uzņemties kravas iekraušanu un izkraušanu. Papildpakalpojumu sniegšanas noteikumus nosaka līgums.

(7) Pēc kravas izkraušanas saņēmējs par saviem līdzekļiem sakopj autotransporta līdzekļus un konteinerus, iztīrot kravas atlikumus, bet pēc dzīvnieku, putnu un ātri bojājošos kravu un tamlīdzīgu kravu vešanas tos izmazgā un, ja nepieciešams, dezinficē.

(8) Līgumā paredzētajos gadījumos autotransporta līdzekļu un konteineru mazgāšanu un dezinfekciju veic nosūtītājs. Pavadzīmē nosūtītājam jāizdara atzīme par veikto sanitārtehnisko apstrādi.

16. pants. Pienākumi un tiesības rīkoties ar kravu

(1) Nosūtītājam ir tiesības pieprasīt, lai pārvadātājs pārtrauc pārvadājumu, maina kravas nogādes vietu vai izsniedz kravu saņēmējam, kurš nav norādīts pavadzīmē.

(2) Nosūtītājs zaudē šā panta pirmajā daļā norādītās tiesības no brīža, kad pavadzīmes otrais, trešais un ceturtais eksemplārs nodots saņēmējam. No šā brīža pārvadātājam jāievēro saņēmēja norādījumi. Nosūtītājs zaudē šā panta pirmajā daļā norādītās tiesības arī gadījumos, kad krava nozaudēta vai nav pienākusi noteiktajā termiņā, kā arī no brīža, kad saņēmējam ir radušās tiesības celt personīgu prasību sakarā ar kravas nozaudēšanu.

(3) Ja, realizējot savas tiesības rīkoties ar kravu, saņēmējs dod norādījumu nodot kravu citai personai, šī persona nav tiesīga pāradresēt kravu.

(4) Tiesības rīkoties ar kravu tiek realizētas, ievērojot šādus noteikumus:

1) nosūtītājam ir jāiesniedz pārvadātājam pavadzīmes pirmais eksemplārs, kurā ierakstīti jauni norādījumi un kārtība, kādā pārvadātājam atlīdzināmi izdevumi un zaudējumi, kas varētu rasties,

pildot šos norādījumus;

2) šo norādījumu izpildei jābūt iespējamai tajā brīdī, kad tiesības rīkoties ar kravu saņem persona, kurai tie jāpilda;

3) norādījumu izpilde nedrīkst traucēt normālu darba gaitu pārvadātāja uzņēmumā un nodarīt zaudējumus citiem nosūtītājiem un saņēmējiem;

4) nedrīkst pieļaut kravas sadalīšanu, ja tai ir viena pavadzīme vai krava nav dalāma.

(5) Ja pārvadātājs nevar izpildīt saņemtos norādījumus šā panta ceturtās daļas 2. un 3. punktā minēto iemeslu dēļ, viņam nekavējoties par to jāziņo personai, kas devusi norādījumus.

(6) Pārvadātājs, kas nav izpildījis šajā pantā noteiktajā kārtībā dotos norādījumus vai ir izpildījis tos, nepieprasot, lai viņam izsniedz pavadzīmes pirmo eksemplāru, ir atbildīgs personai, kurai ir tiesības iesniegt pretenziju par nodarītajiem zaudējumiem.

17. pants. Kravas daudzuma noteikšana, marķēšana un iesaiņošana

(1) Nododot un pieņemot pārvadāšanai kravu, ko pārvadā bez taras, kā arī beramo, šķidro un konteineros esošo kravu, nosūtītājam jānosaka un jāuzrāda pavadzīmē šīs kravas svars.

(2) Ietaroto kravu un gabalkravu pieņem pārvadāšanai atbilstoši pavadzīmei, kurā uzrādīts kravas svars un vienību skaits. Ietarotās kravas un gabalkravas svaru un vienību skaitu nosaka nosūtītājs pirms tās nodošanas pārvadāšanai. Kravas kopējo svaru nosaka, kravu nosverot vai aprēķinot tās svaru atbilstoši kravas vienību skaitam pēc trafareta vai pēc standarta. Atsevišķām kravām svaru var noteikt, to aprēķinot pēc tilpuma īpatsvara vai nosacīti.

(3) Dzelzeļa staciju, ostu (piestātņu) un lidostu kravas dienesti nodod kravu pārvadātājam, pārbaudot kravas svaru vai vienību skaitu, kā arī kravas stāvokli. Ietaroto kravu un gabalkravu nodod, pārbaudot tikai bojāto kravas vienību svaru un stāvokli.

(4) Pārvadājot kravu slēgtos autotransporta līdzekļos un piekabēs, atsevišķās autotransporta līdzekļa sekcijās, konteineros un cisternās, kuras aizplombējis nosūtītājs, kravas svaru nosaka tās nosūtītājs, ja līgumā nav noteikts citādi.

(5) Pavadzīmē kravas svaru, norādot tā noteikšanas veidu, ieraksta nosūtītājs.

(6) Piekrautie slēgtie autotransporta līdzekļi un piekabes, atsevišķas autotransporta līdzekļa sekcijas, konteineri un cisternas, kas nogādājamas vienam saņēmējam, kā arī sīkās gabalpreces, kas atrodas kastēs, kārbās un citā tarā, jāaizplombē nosūtītājam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 01.12.2005. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2006.)

18. pants. Kravas nodošana saņēmējam galapunktā

(1) Saņēmējam galapunktā kravu pēc svara un kravas vienību skaita nodod tādā pašā kārtībā, kādā tā pieņemta no nosūtītāja.

(2) Pārvadātājam, nododot kravu, nav jāpiedalās kravas svara, stāvokļa un kravas vienību skaita pārbaudē, ja krava piegādāta slēgtos autotransporta līdzekļos, piekabēs, atsevišķās autotransporta līdzekļa sekcijās, konteineros un cisternās ar nesabojātām nosūtītāja plombām.

(3) Pārvadātājam, nododot kravu, ir jāpiedalās kravas svara, stāvokļa un kravas vienību skaita pārbaudē, ja:

- 1) krava atvesta bojātā vai vaļējā autotransporta līdzekļa kravas kastē vai lietošanas kārtībā esošā kravas kastē, bet ar sabojātām plombām;
- 2) krava, kas ātri bojājas, nav atvesta noteiktajā pārvadāšanas termiņā vai tās pārvadāšanā nav ievērots paredzētais temperatūras režīms.
- (4) Ietaroto kravu un gabalkravu pārvadātājs nodod, pārbaudot tikai bojāto kravas vienību svaru un stāvokli. Ja konstatēti taras bojājumi vai citi apstākļi, kas var ietekmēt kravas stāvokli, pārvadātājam kopā ar saņēmēju jāpārbauda bojātās kravas vienības, tās atverot.
- (5) Ja saņēmējam nav autosvaru un nekas neliecina par kravas iztrūkumu, atvestās neietarotās un beramās kravas nodod bez svēršanas.
- (6) Pārvadātājs kravu galapunktā nodod pavadzīmē norādītajam vai līgumā paredzētajam saņēmējam.
- (7) Pārvadātājs un saņēmējs apliecina kravas nodošanu un saņemšanu ar parakstu un zīmogu (spiedogu) visos pavadzīmes eksemplāros, no kuriem trīs eksemplāri tiek nodoti saņēmējam, bet pārējie paliek pārvadātājam.
- (8) Ja, pārbaudot kravas svaru, vienību skaitu vai stāvokli, galapunktā konstatē kravas iztrūkumu, sabojāšanos vai bojājumus, pārvadātājam un saņēmējam jānosaka svara iztrūkuma, sabojāšanās vai bojājumu apmēri un par to jāizdara atzīme pavadzīmē vai jāstāda akts, ja pavadzīmes nav.
- (9) Ja ir nepieciešama ekspertīze, pārvadātājs pēc savas iniciatīvas vai pēc saņēmēja pieprasījuma uzaicina ekspertus.

19. pants. Saņēmēja tiesības atteikties pieņemt kravu

- (1) Saņēmējs ir tiesīgs atteikties pieņemt kravu pilnīgi vai daļēji tikai tad, ja tā pilnīgi vai daļēji kļuvusi neizmantojama noteiktajam mērķim, kā arī tad, ja krava viņam nav adresēta.
- (2) Kravas izmantošanas neiespējamība jāpierāda saņēmējam, ja līgumā nav paredzēts citādi.
- (3) Kamēr pārvadātājs nav saņēmis no nosūtītāja attiecīgus norādījumus par to, kā rīkoties ar kravu, saņēmējs var mainīt savu lēmumu un kravu pieņemt.

20. pants. Saņēmēja atbildība par nepamatotu atteikšanos pieņemt kravu

Saņēmējs, kurš nepamatoti atteicies pieņemt kravu, par iemeslu minot tās sabojāšanos, ir atbildīgs par kravas bojājumiem, kas radušies pēc atteikuma to pieņemt.

21. pants. Nosūtītāja un saņēmēja pienākumi, ja saņēmējs atsakās pieņemt kravu

Ja saņēmējs atsakās pieņemt no pārvadātāja kravu, nosūtītājs kravu drīkst pāradresēt citam saņēmējam. Saņēmējam jāizdara ieraksts pavadzīmē par atteikšanos pieņemt kravu un jānorāda atteikšanās iemesli.

22. pants. Nosūtītāja un pārvadātāja pienākumi, pāradresējot kravu

- (1) Ja radušies apstākļi, kas kavē kravas nodošanu noteiktajā vietā, pārvadātājs nekavējoties pieprasa no nosūtītāja norādījumus.
- (2) Nosūtītājs līgumā paredzētajā termiņā dod pārvadātājam norādījumu par jauno kravas nogādes vietu vai par šīs kravas iespējamo realizēšanu.

(3) Nosūtītājs atlīdzina pārvadātājam visus ar kravas pārvadāšanu, pāradresēšanu un realizēšanu saistītos izdevumus.

(4) Ja kravas pāradresēšana notiek ceļā, par to ir jāizdara ieraksts visos pavadzīmes eksemplāros.

(5) Ja pārvadātājam nav iespējams nogādāt kravu jaunajā vietā, viņš var atteikties no šā pārvadājuma, darot to zināmu nosūtītājam. Šādā gadījumā pārvadātājs atdod kravu tās nosūtītājam.

23. pants. Pārvadātāja tiesības rīkoties ar nepieņemto kravu

(1) Pārvadātājs, negaidot norādījumus no nosūtītāja, saņēmēja nepieņemto kravu drīkst pārdot, ja:

- 1) tādu nepieciešamību rada kravas stāvoklis vai tās bojāšanās;
- 2) kravas glabāšanas izdevumi ir nesamērīgi salīdzinājumā ar kravas parasto vērtību;
- 3) līgumā noteiktajā termiņā nav saņemti norādījumi no nosūtītāja vai viņa pilnvarotas personas.

(2) Summu, kas saņemta par pārdoto kravu, pārvadātājs atdod nosūtītājam, pirms tam atskaitījis no tās realizācijas izdevumus. Ja ieņēmumi no kravas realizācijas pārsniedz nosūtītāja noteikto kravas vērtību un realizācijas izdevumus, pārvadātājs ir tiesīgs paturēt starpību.

(3) Ja nogādāto kravu saņēmējs atsakās pieņemt vai šo kravu nevar nodot citu iemeslu dēļ, pārvadātājs drīkst izkraut to par nosūtītāja līdzekļiem; pēc izkraušanas pārvadājums uzskatāms par pabeigtu. Šādā gadījumā pārvadātājs kravas uzglabāšanu var uzticēt trešajai personai, un tad viņš ir atbildīgs tikai par šīs trešās personas izvēli. Pārvadātājs šādu kravu drīkst arī nogādāt atpakaļ par nosūtītāja līdzekļiem.

24. pants. Norēķini par kravas pārvadājumiem

Norēķinus par kravas pārvadājumiem kārtro nosūtītājs vai saņēmējs saskaņā ar līgumu, pamatojoties uz pārvadātāja rēķiniem. Rēķinu par izdarīto pārvadājumu iesniedz un samaksā līgumā noteiktajā kārtībā.

25. pants. Nosūtītāja atbildība

(1) Nosūtītājam jāatlīdzina zaudējumi, kas radušies sakarā ar pārvadājuma līgumā un normatīvajos aktos paredzēto nosūtītāja pienākumu pildīšanu (nepildīšanu), kā arī jāmaksā līgumsods, ja puses par tādu ir vienojušās.

(2) Ja, neinformējot pārvadātāju, pārvadāšanai nodota krava, kuru pārvadāt aizliegts vai kuru pārvadājot jāveic īpaši drošības pasākumi, kā arī tad, ja nepareizi norādīts kravas nosaukums vai tās īpatnības, nosūtītājam ir jāatlīdzina radušies zaudējumi un jāsamaksā līgumsods, ja puses par tādu ir vienojušās.

26. pants. Pārvadātāja atbildība

(1) Pārvadātājs ir atbildīgs par pilnīgu vai daļēju kravas nozaudēšanu, iztrūkumu, sabojāšanos vai bojājumu, kas radies kopš brīža, kad krava tiek pieņemta, līdz brīdim, kad krava tiek nodota, kā arī par piegādes nokavējumu.

(2) Pārvadātājs neatbild par kravas nozaudēšanu, iztrūkumu, sabojāšanos vai bojājumu, ja viņš pierāda, ka tas noticis šādu iemeslu dēļ:

1) nosūtītāja (saņēmēja) vainas dēļ;

2) taras vai iesaiņojuma trūkumu dēļ, kurus pēc ārējā izskata, pieņemot kravu pārvadāšanai, nevarēja pamanīt, vai tādēļ, ka izmantota kravas īpatnībām vai standartiem neatbilstoša tara (izņemot gadījumus, kad ir pazīmes, ka taras bojājumi radušies ceļā);

3) ja krava nodota pārvadāšanai, nenorādot transporta dokumentos kravas sevišķās īpašības, kuru dēļ nepieciešams ievērot īpašus drošības noteikumus vai veikt attiecīgus pasākumus, lai nodrošinātu kravas saglabāšanu, to pārvadājot vai uzglabājot.

(3) Pārvadātājs ir atbildīgs par kravas nesaglabāšanu, ja saņēmējs vai cita persona, kas pilnvarota iesniegt pretenzijas, pierāda, ka kravas nesaglabāšana radusies pārvadātāja vainas dēļ gadījumos, kad:

1) krava saņemta nebojātā autotransporta līdzeklī (konteinerā) ar nebojātām nosūtītāja plombām, bet gabalkrava — ar nebojātām aizsargzīmēm, bandrolēm un nosūtītāja plombām;

2) krava nav saglabāta no pārvadātāja neatkarīgu dabisku apstākļu dēļ (korozija, izkalšana, dabīga pūšana, dažādu parazītu un grauzēju sabojāta krava utt.);

3) krava pārvadāta nosūtītāja vai saņēmēja pārstāvja vai ekspeditora pavadībā;

4) kravas iztrūkums nepārsniedz dabiskā zuduma normas.

(4) Pārvadātājam ir jāatlīdzina zaudējumi, kas radušies sakarā ar pārvadājuma līgumā un normatīvajos aktos paredzēto pārvadātāja pienākumu pildīšanu (nepildīšanu), kā arī jāsamaksā līgumsods, ja puses par tādu ir vienojušās.

27. pants. Pārvadātāja atbildības apjoms par līgumsaistību neievērošanu

(1) Pārvadātājs atlīdzina līgumsaistību neievērošanas rezultātā nodarītos zaudējumus šādā apmērā:

1) par kravas nozaudēšanu vai iztrūkumu — nozaudētās vai iztrūkstošās kravas parasto vērtību;

2) par kravas sabojāšanos vai bojājumu — summu, par kādu samazinājusies kravas vērtība;

3) par tādas kravas nozaudēšanu, kas pārvadāšanai nodota ar iepriekš deklarētu vērtību, — deklarētās vērtības apmērā, ja pārvadātājs nepierāda, ka vērtība bijusi mazāka.

(2) Pārvadātājs, atlīdzinot konstatēto zaudējumu, kas radies sakarā ar pārvadājamās kravas nozaudēšanu, iztrūkumu, sabojāšanos vai bojājumu, atlīdzina arī pārvadājuma maksu, kas samaksāta par nozaudētās, iztrūkstošās, sabojājušās vai bojātās kravas pārvadāšanu, ja šī maksa neietilpst kravas cenā, kā arī atlīdzina nodarītos zaudējumus un atrauto peļņu.

(3) Ja līgumā nav noteikts citādi, kravas vērtība nosakāma kravas pieņemšanas vietā un laikā atbilstoši cenai preču biržā vai, ja tādas nav, — atbilstoši attiecīgajai tirgus cenai, vai, ja nav ne preču biržas cenas, ne tirgus cenas, — atbilstoši tāda paša veida un kvalitātes preču parastajai vērtībai.

(4) Ja pārvadātājam un nosūtītājam ir domstarpības, kravas vērtību nosaka pārvadātāja un nosūtītāja (saņēmēja) izraudzīts eksperts.

28. pants. Ekspeditora atbildība

Ekspeditors saskaņā ar likumu vai līgumu atlīdzina nosūtītājam zaudējumus, kas radušies ekspeditora vainas dēļ sakarā ar transporta ekspedīcijas pakalpojumu nepildīšanu vai prettiesiskām

darbībām šo pakalpojumu izpildes laikā.

III nodaļa Pasažieru un bagāžas pārvadāšana

29. pants. Autotransporta līdzekļi pasažieru pārvadāšanai

(1) Pasažieru pārvadājumi tiek veikti ar autotransporta līdzekļiem (autobusiem, vieglajiem automobiļiem u.c.), kuri paredzēti šim mērķim.

(2) Vieglais taksometrs ir vieglais automobilis, kas paredzēts pasažieru pārvadāšanai pēc individuāla pasūtījuma un apgādāts ar ierīci, kura uzrāda pakalpojuma maksu un kuras rādījumi tiek izmantoti ienākumu uzskaitē.

(3) *(Izslēgta ar 02.12.2004. likumu.)*

(09.05.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 02.12.2004. un 04.04.2007. likumu, kas stājas spēkā no 02.05.2007.)

29.¹ pants. Pasažieru regulāro pārvadājumu veidi

(Izslēgts ar 14.06.2007. likumu, kas stājas spēkā 15.07.2007. Sk. Pārejas noteikumus.)

29.² pants. Pasažieru regulāro pārvadājumu dotēšana

(Izslēgts ar 14.06.2007. likumu, kas stājas spēkā 15.07.2007. Sk. Pārejas noteikumus.)

30. pants. Pasažieru pārvadājumu licencēšana

(1) Pasažieru pārvadājumu ar autobusu drīkst veikt tikai tad, ja autopārvadājumu vadītājam ir profesionālās kompetences sertifikāts attiecīgajā pārvadājumu jomā un pārvadātājs ir saņēmis Autotransporta direkcijas izsniegtu speciālo atļauju (licenci) starptautiskajiem pārvadājumiem vai pārvadājumiem valsts robežās vai republikas pilsētas domes izsniegtu speciālo atļauju (licenci) pārvadājumiem attiecīgās republikas pilsētas administratīvās teritorijas robežās.

(2) Speciālā atļauja (licence) dod tiesības pārvadātājam veikt pasažieru pārvadājumus tikai ar viņa īpašumā esošiem autotransporta līdzekļiem vai — Ministru kabineta noteiktajā kārtībā — ar citu personu īpašumā esošiem autotransporta līdzekļiem.

(3) Pārvadātājs, kas veic pasažieru pārvadājumus ar autobusiem Latvijas teritorijā, attiecībā uz katru autotransporta līdzekli saņem licences kartīti uz laiku, ne ilgāku par vienu gadu.

(4) Autotransporta direkcijas izsniegta speciālā atļauja (licence) dod pārvadātājam tiesības veikt pasažieru pārvadājumus ar autobusiem arī republikas pilsētu administratīvajās teritorijās.

(5) Kārtību, kādā izsniedzamas, anulējamas vai uz laiku apturamas speciālās atļaujas (licences) un licences kartītes attiecībā uz autotransporta līdzekļiem pasažieru pārvadājumiem ar autobusiem, profesionālās kompetences sertifikāti, atļaujas starptautiskajiem pasažieru pārvadājumiem, kā arī pasažieru starptautisko pārvadājumu organizēšanas un veikšanas, maršrutu atklāšanas, grozīšanas un slēgšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(5¹) Šā panta piektajā daļā minētos noteikumus attiecībā uz speciālo atļauju (licenču) un licences kartīšu izsniegšanu, anulēšanu vai apturēšanu uz laiku nepiemēro, ja atbilstoši šā panta pirmajai daļai attiecīgās speciālās atļaujas (licences) un atbilstoši šā panta trešajai daļai licences kartītes pasažieru pārvadājumiem ar autobusiem izsniedz republikas pilsētas dome. Kārtību, kādā izsniedzamas, anulējamas vai uz laiku apturamas speciālās atļaujas (licences) un licences kartītes attiecībā uz autotransporta līdzekļiem pasažieru pārvadājumiem ar autobusiem republikas pilsētas

administratīvās teritorijas robežās, nosaka attiecīgās republikas pilsētas dome.

(6) Par speciālās atļaujas (licences) izsniegšanu pasažieru komercpārvadājumiem ar autobusiem maksā valsts nodevu, kuras apmēru un maksāšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(02.12.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.05.2005., 06.11.2008. un 12.05.2011. likumu, kas stājas spēkā 08.06.2011.)

30.¹ pants. Prasības attiecībā uz pasažieru pārvadājumus veicošo autovadītāju profesionālo kompetenci

(1) Pasažieru pārvadājumus ar autobusiem atļauts veikt autovadītājiem, kuriem ir šo pārvadājumu veikšanai nepieciešamās profesionālās zināšanas. Iegūtās profesionālās zināšanas apliecina attiecīgs ieraksts transportlīdzekļu vadītāja apliecībā vai vadītāja kvalifikācijas kartē.

(2) No šā panta pirmajā daļā noteiktās prasības ir atbrīvoti autovadītāji, kas vada:

- 1) transportlīdzekļus, kuru maksimālais atļautais ātrums nepārsniedz 45 kilometrus stundā;
- 2) transportlīdzekļus, kurus izmanto vai kontrolē valsts bruņotie spēki, civilās aizsardzības dienests, ugunsdzēsības dienests un sabiedriskās kārtības uzturēšanas spēki;
- 3) transportlīdzekļus, kuriem veic braukšanas pārbaudi tehniskās attīstības, remonta vai apkopes mērķiem, vai pārbūvētiem transportlīdzekļiem, kuri vēl nav nodoti ekspluatācijā;
- 4) transportlīdzekļus, kurus izmanto ārkārtas situācijās vai kuri paredzēti glābšanas uzdevumu veikšanai;
- 5) transportlīdzekļus, kurus izmanto transportlīdzekļu vadīšanas nodarbībās, apmācot jebkuru personu, kas vēlas iegūt vadīšanas tiesības;
- 6) transportlīdzekļus, kurus izmanto nekomerciālai pasažieru pārvadāšanai, tai skaitā pašpārvadājumiem un personiskajām vajadzībām.

(3) Autovadītājiem nepieciešamās zināšanas pasažieru pārvadājumu veikšanai, kā arī sākotnējās un periodiskās apmācības kārtību nosaka Ministru kabinets.

(22.06.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.07.2006.)

31. pants. Pasažieru regulāro pārvadājumu maršrutu klasifikācija

(Izslēgts ar 14.06.2007. likumu, kas stājas spēkā 15.07.2007. Sk. Pārejas noteikums.)

32. pants. Regulāro maršrutu atklāšana, grozīšana un slēgšana

(Izslēgts ar 14.06.2007. likumu, kas stājas spēkā 15.07.2007. Sk. Pārejas noteikums.)

32.¹ pants. Starptautisko maršrutu atklāšana, grozīšana un slēgšana

(1) Starptautiskos maršrutus atklāj, groza un slēdz Autotransporta direkcija. Starptautiskos maršrutus atklāj un groza, izsniedzot attiecīgas atļaujas.

(2) Par grozījumiem starptautiskajos maršrutos pārvadātājs paziņo publiski ne vēlāk kā desmit dienas pirms pārvadājumu uzsākšanas grozītajos maršrutos, bet ne vēlāk kā desmit dienas pirms tam, kad tiek uzsākta attiecīgo biļešu pārdošana.

(14.06.2007. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.05.2011. likumu, kas stājas spēkā 08.06.2011. Grozījums pirmajā daļā par vārdu "Satiksmes ministrija" aizstāšanu ar vārdiem "Autotransporta direkcija" stājas spēkā 30.09.2011. Sk. Pārejas noteikumu 27.punktu)

33. pants. Maršrutu aprīkošana

(1) Maršruti aprīkojami ar līniju būvēm.

(2) Līniju būvju (izņemot autoostas) ierīkošanu, to labiekārtošanu un uzturēšanu pilsētās veic attiecīgās pašvaldības, lauku apvidos — ceļu īpašnieki.

(3) Autoostu celtniecību un to teritoriju labiekārtošanu un uzturēšanu veic to īpašnieks vai valdītājs. Autoostu izvietojumu un skaitu nosaka attiecīgā pašvaldība.

(4) *(Izslēgta ar 29.10.1998. likumu.)*

(5) Autoostu reģistrācijas kārtību un autoostās obligāti sniedzamos pakalpojumus nosaka Ministru kabinets.

(6) Kārtību, kādā autobusi iebrauc un stāv autoostas teritorijā, nosaka Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.10.1998., 30.09.1999., 02.12.2004. un 14.06.2007. likumu, kas stājas spēkā 15.07.2007.)

34. pants. To autotransporta līdzekļu kustības saraksti, kuri veic pasažieru regulāros pārvadājumus

(1) Pasažieru regulāros pārvadājumus var veikt tikai saskaņā ar apstiprinātu kustības sarakstu. To autotransporta līdzekļu kustības saraksti, kuri veic pasažieru regulāros pārvadājumus, saskaņojami ar citu transporta veidu kustības sarakstiem.

(2) Kustības sarakstus starptautiskajos maršrutos apstiprina Autotransporta direkcija.

(3) Pieturvietās informāciju par autobusu kustību starptautiskajos maršrutos nodrošina pārvadātājs pēc saskaņošanas ar ceļa īpašnieku.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.03.1997., 09.05.2002., 01.12.2005., 14.06.2007. un 12.05.2011. likumu, kas stājas spēkā 08.06.2011. Grozījums otrajā daļā par vārdu "Satiksmes ministrija" aizstāšanu ar vārdiem "Autotransporta direkcija" stājas spēkā 30.09.2011. Sk. Pārejas noteikumu 27.punktu)

35. pants. Vieglo taksometru pārvadājumi

(1) Pasažieru pārvadājumus ar vieglo taksometru drīkst veikt tikai tad, ja pārvadātājs ir saņēmis speciālo atļauju (licenci), ko izsniedz pašvaldība. Tā apstiprina licencēšanas noteikumus un vieglo taksometru stāvvietu izvietojumu, kā arī nosaka pašvaldības atšķirības zīmi un tās izvietojumu ārpusē uz taksometra virsbūves.

(2) Speciālā atļauja (licence) dod tiesības veikt vieglo taksometru pārvadājumus tikai attiecīgajā administratīvajā teritorijā, kā arī nogādāt pasažieri uz jebkuru citu vietu ārpus šīs teritorijas.

(3) *(Izslēgta ar 13.12.2007. likumu.)*

(4) *(Izslēgta ar 01.12.2005. likumu.)*

(5) Tiesības vadīt B kategorijas transportlīdzekli pasažieru komercpārvadājumos ar vieglo taksometru ir tikai tādai personai, kurai B kategorijas transportlīdzekļa vadītāja stāžs ir vismaz trīs gadi.

(6) Kārtību, kādā veicama pasažieru pārvadāšana ar vieglajiem taksometriem, nosaka Ministru kabinets.

(7) Speciālā atļauja (licence) dod pārvadātājam tiesības veikt pasažieru pārvadājumus ar šā pārvadātāja īpašumā esošu transportlīdzekli. Gadījumus, kad pārvadātājs var veikt pasažieru pārvadājumus ar citas personas īpašumā esošu transportlīdzekli, kā arī kārtību, kādā šos pārvadājumus veic, nosaka Ministru kabinets.

(8) Pašvaldībai ir tiesības noteikt, ka pārvadātājiem ir pienākums nodrošināt iespēju vieglajos taksometros, norēķinoties par pārvadātāja sniegtajiem pakalpojumiem, veikt bezskaidras naudas norēķinus ar bankas maksājumu kartēm.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.03.1997., 23.11.2000., 02.12.2004., 05.05.2005., 01.12.2005., 04.04.2007., 13.12.2007., 06.11.2008. un 12.05.2011. likumu, kas stājas spēkā 08.06.2011. Septītā daļa stājas spēkā 01.09.2011. Sk. Pārejas noteikumu 28.punktu)

36. pants. Līgums par pasažieru un bagāžas pārvadāšanu

Saskaņā ar līgumu par pasažieru pārvadāšanu ar autotransporta līdzekli pārvadātājs apņemas par attiecīgu maksu aizvest pasažieri līdz attiecīgai pieturai (vietai) un, ja pasažieris nodevis bagāžu, — nogādāt to attiecīgajā pieturā un izsniegt personai, kura ir pilnvarota saņemt bagāžu, bet pasažieris apņemas samaksāt par braukšanu un bagāžas pārvadāšanu, ja normatīvajos aktos nav noteikts citādi.

(13.03.1997. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 09.04.1997.)

37. pants. Pasažieru pārvadājuma līguma forma

(1) Pasažieru regulārā pārvadājuma līguma esamību apliecina biļete vai cits braukšanas dokuments; bagāžas pieņemšanu pārvadāšanai apliecina bagāžas biļete.

(2) Līgumu par pasažieru pārvadāšanu pēc pasūtījuma slēdz rakstveidā atbilstoši pārvadātāja noteiktam paraugam.

(3) Līgums par pasažieru pārvadāšanu ar vieglajiem taksometriem tiek noslēgts mutvārdos saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem par kārtību, kādā veicama pasažieru pārvadāšana ar vieglajiem taksometriem. Vieglā taksometra vadītājs, norēķinoties ar pasažieri, izsniedz kases čeku saskaņā ar normatīvajiem aktiem par pasažieru pārvadāšanu ar vieglajiem taksometriem.

(4) *(Izslēgta ar 14.06.2007. likumu.)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.03.1997., 29.10.1998., 09.05.2002., 14.06.2007., 13.12.2007. un 12.05.2011. likumu, kas stājas spēkā 08.06.2011. Trešās daļas otrā teikuma jaunā redakcijā stājas spēkā 01.02.2012. Sk. Pārejas noteikumu 29.punktu)

38. pants. Biļešu un citu braukšanas dokumentu paraugi un obligātie rekvizīti

(Izslēgts ar 14.06.2007. likumu, kas stājas spēkā 15.07.2007. Sk. Pārejas noteikumus.)

38.¹ pants. Biļešu paraugi un obligātie rekvizīti regulārajos starptautiskajos pasažieru pārvadājumos

(1) Biļešu obligātos rekvizītus regulārajos starptautiskajos pasažieru pārvadājumos starp Latviju un valstīm, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis, nosaka Ministru kabinets.

(2) Pārvadātājs, kas veic regulāros starptautiskos pasažieru pārvadājumus starp Latviju un valstīm, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis, attiecīgo biļešu paraugus iesniedz saskaņošanai Autotransporta direkcijā.

(3) Biļešu obligātos rekvizītus regulārajos starptautiskajos pasažieru pārvadājumos starp Eiropas Savienības dalībvalstīm nosaka Padomes 1992.gada 16.marta regula (EEK) Nr.684/92 par kopējiem noteikumiem attiecībā uz starptautiskiem pasažieru pārvadājumiem ar autobusiem.

(13.12.2007. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.05.2011. likumu, kas stājas spēkā 08.06.2011. Grozījums otrajā daļā par vārdu "Satiksmes ministrijā" aizstāšanu ar vārdiem "Autotransporta direkcijā" stājas spēkā 30.09.2011. Sk. Pārejas noteikumu 27.punktu)

39. pants. Braukšanas maksa (tarifi)

(1) *(Izslēgta ar 14.06.2007. likumu.)*

(2) *(Izslēgta ar 14.06.2007. likumu.)*

(3) Braukšanas maksu (tarifus) par pasažieru regulārajiem pārvadājumiem starptautiskajos maršrutos nosaka pārvadātājs saskaņā ar starptautiskajiem līgumiem un sadarbībā ar otras puses partneruzņēmumu.

(4) *(Izslēgta ar 14.06.2007. likumu.)*

(5) Maksimālo maksu (tarifus) par pasažieru un bagāžas pārvadājumiem ar vieglo taksometru nosaka pašvaldība, kura izsniedz speciālās atļaujas (licences) šiem pārvadājumiem.

(5¹) Pārvadātāja noteikto maksu (tarifus) par pasažieru un bagāžas pārvadājumu pakalpojumiem ar vieglo taksometru norāda ārpusē uz attiecīgā transportlīdzekļa virsbūves atbilstoši Ministru kabineta noteiktajai kārtībai.

(6) Braukšanas maksu pasažieru neregulārajos pārvadājumos nosaka pēc pārvadātāja un pasūtītāja savstarpējas vienošanās.

(13.03.1997. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.11.2000., 09.05.2002., 05.05.2005., 04.04.2007. un 14.06.2007. likumu, kas stājas spēkā 15.07.2007. Sk. Pārejas noteikumus.)

40. pants. Pārvadātāja pienākumi un atbildība

(1) Pārvadātāja pienākums ir nodrošināt pasažierim biļetē norādīto vietu pasažieru regulāro pārvadājumu autotransporta līdzeklī, kā arī drošu braucienu un pārvadāšanai nodotās bagāžas saglabāšanu un nogādāšanu galapunktā.

(2) Pārvadātājam šā likuma 43. panta trešajā daļā paredzētajos gadījumos ir jāatlīdzina pasažierim biļetes vērtība pasažieru pārvadāšanas noteikumos minētajā kārtībā un apmērā.

(3) Pārvadātājam ir pienākums atlīdzināt tiešos zaudējumus (neieskaitot atrauto peļņu), kas radušies, ja pasažieru regulāro pārvadājumu autotransporta līdzekļa pienākšana vai atiešana (saskaņā ar normatīvo aktu prasībām) neatbilst kustības sarakstam, kā arī tad, ja ir atcelts reiss starptautiskajā maršrutā, uz kuru pasažieris iegādājies biļeti.

(4) Ja bagāža bojāta vai nozaudēta, pārvadātājam jāstāda par to attiecīgs akts un jāatlīdzina pasažierim zaudējumi.

(5) Ja bagāžu, par kuras nozaudēšanu pārvadātājs ir samaksājis attiecīgu atlīdzību, pēc tam atrod, pasažieris ir tiesīgs pieprasīt šīs bagāžas izsniegšanu, ja viņš atmaksā saņemto atlīdzību (ņemot vērā atrastās bagāžas stāvokli).

(6) Pārvadātājs ir atbildīgs par zaudējumiem, kas radušies pārvadāšanas laikā, ja pasažieris gājis bojā, guvis sakropļojumu vai citu veselības bojājumu vai viņa mantai nodarīts bojājums un pārvadātājs nepierāda, ka zaudējums radies nepārvaramas varas dēļ, ar paša cietušā nodomu vai viņa rupjas neuzmanības dēļ. Par zaudējumiem, kas radušies pasažiera iekāpšanas vai izkāpšanas laikā un bagāžas iekraušanas vai izkraušanas laikā, pārvadātājs atbild, ja ir konstatēta viņa vaina.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.03.1997. un 14.06.2007. likumu, kas stājas spēkā 15.07.2007.)

41. pants. Pasažiera atbildība par pārvadāšanas noteikumu pārkāpšanu un zaudējumu nodarīšanu

- (1) Pasažierim ir jāievēro pasažieru pārvadāšanas noteikumi.
- (2) Pasažieris par pārvadāšanas noteikumu pārkāpšanu un zaudējumu nodarīšanu pārvadātājam ir atbildīgs normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
- (3) Par braukšanu bez biļetes pasažierim ir jāmaksā naudas sods normatīvajos aktos paredzētajā apmērā. Naudas soda samaksa neatbrīvo no braukšanas maksas.
- (4) Ja pasažieris ved lietas, kuru pārvadāšana attiecīgajā autotransporta līdzeklī ir aizliegta, viņam jāmaksā naudas sods normatīvajos aktos paredzētajā apmērā.

42. pants. Pārvadātāja tiesības

- (1) Pārvadātājam ir tiesības neuzņemt autotransporta līdzekli, izsēdināt no tā, kā arī nodot policijai pasažieri, kas pārkāpj pārvadāšanas noteikumus vai neievēro sabiedrisko kārtību.
- (2) Pārvadātājam ir tiesības atteikties pārvadāt bagāžu, kas neatbilst pārvadāšanas noteikumiem.

43. pants. Pasažiera tiesības

- (1) Pasažierim ir tiesības izmantot pārvadātāja autotransporta līdzekli braukšanai saskaņā ar līgumu (biļeti) vai citu braukšanas tiesības apliecinošu dokumentu un izmantot ar pārvadāšanu saistītos pakalpojumus.
- (2) Pasažierim ir tiesības pārvadāt sev līdzīgu bagāžu, ja tās izmēri un īpašības atbilst pārvadāšanas noteikumiem.
- (3) Pasažierim ir tiesības atteikties no braukšanas un nodot atpakaļ iepriekš nopirkto biļeti pasažieru pārvadāšanas noteikumos paredzētajā kārtībā.
- (4) Pasažierim ir tiesības pieprasīt no pārvadātāja tiešo zaudējumu atlīdzību saskaņā ar šā likuma 40. panta trešo daļu.

IV nodaļa Pretenzijas, prasības un obligātā apdrošināšana

44. pants. Pretenziju iesniegšanas kārtība

- (1) Pirms prasības celšanas pret pārvadātāju sakarā ar pārvadājuma līguma pārkāpšanu nosūtītājam (saņēmējam, pasažierim) jāpiesaka pretenzija:
 - 1) par kravas pārvadājumiem — pārvadātājam vai ekspeditoram, kas pieņēmis kravu pārvadāšanai (saskaņā ar Civillikuma 2236. pantu);
 - 2) par pasažieru un bagāžas pārvadāšanu — pārvadātājam, kas veic šo pārvadājumu.
- (2) Pretenzijas pieteikumam jāpievieno to apstiprinoši dokumenti.
- (3) Pretenzijai, kas iesniegta par kravas nozaudēšanu, iztrūkumu, sabojāšanos vai bojājumu, papildus minētajiem dokumentiem jāpievieno dokumenti, kas apstiprina nosūtītās kravas daudzumu un vērtību, kā arī pavadzīmes oriģināla eksemplārs, ja līgumā nav noteikts citādi.

45. pants. Pretenziju pieteikšanas un izskatīšanas termiņi

(1) Pretenzijas pārvadātājam var pieteikt sešu mēnešu laikā.

(2) Minētā termiņa tecējums sākas:

1) no kravas vai bagāžas izsniegšanas dienas (vai dienas, kad tā bija jāizsniedz) — ja pretenzijas tiek pieteiktas sakarā ar atlīdzību par kravas vai kopā ar pasažieriem pārvadājamās bagāžas nozaudēšanu, iztrūkumu, sabojāšanos, bojājumu vai piegādāšanas termiņa nokavēšanu;

2) četrus mēnešus pēc kravas pieņemšanas pārvadāšanai — ja pretenzijas tiek pieteiktas par nozaudētās kravas vērtības atlīdzināšanu tiešajā jauktajā satiksmē;

3) no dienas, kad noticis atgadījums, kas bijis par pamatu pretenzijas pieteikšanai, — visos pārējos gadījumos.

(3) Pārvadātājam ir jāizskata pretenzija un jāpaziņo tās pieteicējam par pretenzijas atzīšanu vai noraidīšanu šādos termiņos no pretenzijas saņemšanas dienas:

1) viena mēneša laikā — ja pretenzija pieteikta sakarā ar pārvadājumu tiešajā satiksmē;

2) triju mēnešu laikā — ja pretenzija pieteikta sakarā ar pārvadājumu tiešajā jauktajā satiksmē.

(4) Ja pārvadātājs pilnīgi vai daļēji noraida pretenziju, tas nosūta pieteicējam savu motivētu lēmumu kopā ar pretenzijai pievienotajiem dokumentiem.

(5) Ja pārvadātājs pretenziju atzīst pilnībā (par visu summu), pretenzijai pievienotos dokumentus atpakaļ neizsniedz.

46. pants. Prasības celšana tiesā

(1) Nosūtītāji, saņēmēji un pasažieri var celt prasību tiesā pret pārvadātāju tikai tad, ja pārvadātājs pilnīgi vai daļēji atsakās atzīt pretenzijas vai arī ja no pārvadātāja nav saņemta atbilde šā likuma 45. panta trešajā daļā noteiktajā termiņā.

(2) Minētā prasība ceļama tiesā pēc pārvadātāja atrašanās vietas triju gadu laikā pēc atbildes saņemšanas vai pēc atbildei paredzētā termiņa izbeigšanās.

(3) Prasību pret nosūtītājiem, saņēmējiem vai pasažieriem pārvadātāji var celt tiesā triju gadu laikā no dienas, kad noticis tiesību aizskārums, kas bijis par pamatu prasības celšanai.

47. pants. Pārvadātāja regresa prasības

(1) Pārvadātājam, kas ir samaksājis atlīdzību par zaudējumiem, ir tiesības celt regresa prasību pret citiem pārvadātājiem, kuri ir piedalījušies pārvadājumā. Atbildība starp pārvadātājiem sadalāma šādi:

1) ja zaudējums nodarīts viena pārvadātāja vainas dēļ, viņš ir atbildīgs par tā atlīdzināšanu neatkarīgi no tā, vai atlīdzību izmaksājis viņš pats vai cits pārvadātājs;

2) ja zaudējums nodarīts divu vai vairāku pārvadātāju vainas dēļ, katrs no viņiem maksā savai atbildības daļai proporcionālu summu;

3) ja šo daļu nav iespējams noteikt, katrs pārvadātājs ir atbildīgs proporcionāli viņam pienākošās pārvadājuma maksas daļai;

4) ja nevar noteikt, kurš no pārvadātājiem ir atbildīgs par zaudējumu, atlīdzināmā summa tiek sadalīta proporcionāli starp visiem pārvadātājiem šā panta 3. punktā norādītajā apmērā.

48. pants. Ar autotransporta pārvadājumiem saistītā obligātā apdrošināšana

(1) Fiziskās un juridiskās personas, kas veic autopārvadājumus Latvijas teritorijā, apdrošina civiltiesisko atbildību par ceļu satiksmes negadījumā nodarīto zaudējumu.

(2) Kravu īpašnieki, kas nodod pārvadāšanai Latvijas teritorijā bīstamas kravas, apdrošina savu civiltiesisko atbildību par zaudējumiem, kuri sakarā ar pārvadājumu var tikt nodarīti pārvadātājam, trešajām personām un to mantai, kā arī videi.

(3) Fiziskās un juridiskās personas, kas veic starptautiskos autopārvadājumus, apdrošina savu civiltiesisko atbildību par iespējamiem zaudējumiem sakarā ar pārvadājumu atbilstoši starptautisko līgumu noteikumiem.

(13.03.1997. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 09.04.1997. Sk. Pārejas noteikumus.)

V nodaļa

Atsevišķu pārvadājumu īpatnības

(Nodaļa 09.05.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2003.)

49. pants. Ātruma ierobežotājerīces pasažieru un kravas pārvadājumos

(1) *(Izslēgta ar 02.12.2004. likumu.)*

(2) Prasības noteiktu transportlīdzekļu kategoriju aprīkošanai ar ātruma ierobežotājerīcēm un šo ierīču lietošanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 02.12.2004. likumu, kas stājas spēkā 29.12.2004.)

50. pants. Kombinētie pārvadājumi

(1) Pārvadātājiem, kuru kravas automobiļi ir iesaistīti kombinētajos pārvadājumos, tiek piemēroti nodokļu (nodevu) atvieglojumi atbilstoši nodokļu likumiem.

(2) Starptautiskajos līgumos paredzētajos gadījumos kombinētajiem starptautiskajiem pārvadājumiem nav nepieciešama šā likuma 6. pantā paredzētā atļauja.

(3) Kārtību, kādā veicami kombinētie komercpārvadājumi, kombinētie pašpārvadājumi vai kombinētie pārvadājumi ar iznomātu transportlīdzekli, kā arī prasības kombinēto pārvadājumu kravas pavaddokumentam nosaka Ministru kabinets.

51. pants. Pašpārvadājumi

(1) Starptautiskie pašpārvadājumi veicami saskaņā ar starptautiskajiem līgumiem, noformējot šo pārvadājuma veidu apstiprinošus dokumentus.

(2) Kārtību, kādā veicami pasažieru un kravas pašpārvadājumi, nosaka Ministru kabinets.

52.pants. Kabotāžas pārvadājumi

Kabotāžas pārvadājumi Latvijas teritorijā ar tādā valstī reģistrētu autotransporta līdzekli, kura nav Eiropas Savienības dalībvalsts, ir aizliegti, izņemot gadījumus, kad tos veic atbilstoši Saeimas apstiprinātiem starptautiskajiem līgumiem un katram attiecīgajam pārvadājumam ir izsniegta Autotransporta direkcijas atļauja.

(12.05.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 08.06.2011.)

Pārejas noteikumi

1. Ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudē Satversmes 81. panta kārtībā izdotie Ministru kabineta noteikumi nr. 41 "Par pārvadājumiem ar autotransportu" (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1994, 4. nr.).

2. Šā likuma 29. panta piektā daļa stājas spēkā ar 1996. gada 1. jūliju.

3. Šā likuma 48. panta noteikumi stājas spēkā vienlaikus ar likumiem, kas reglamentē attiecīgo apdrošināšanas veidu.

(13.03.1997. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 09.04.1997.)

4. *(Izslēgts ar 13.03.1997. likumu, kas stājas spēkā 09.04.1997.)*

5. Šā likuma 6. panta pirmās daļas un 30. panta pirmās daļas noteikumi stājas spēkā:

1) 2001. gada 1. oktobrī — attiecībā uz uzņēmējiem, kuri pēc šā likuma spēkā stāšanās pirmo reizi saņem Satiksmes ministrijas starptautisko pārvadājumu speciālās atļaujas (licences);

2) 2002. gada 1. oktobrī — attiecībā uz uzņēmējiem, kuri veic pārvadājumus valsts robežās.

(10.05.2001. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2001.)

6. Līdz pārejas noteikumu 5. punktā minētajam termiņam izsniegtās Satiksmes ministrijas vai republikas pilsētas domes (rajona padomes) speciālās atļaujas (licences) paliek spēkā bez prasības par profesionālās kvalifikācijas sertifikāta iegūšanu līdz speciālās atļaujas (licences) termiņa beigām, izņemot gadījumu, kad uzņēmumā tiek pieņemts cits pārvadājumu vadītājs (administrators).

(10.05.2001. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2001.)

7. Šā likuma 12. panta sestās daļas noteikumi stājas spēkā 2002. gada 1. janvārī.

(10.05.2001. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2001.)

8. *(Izslēgts ar 04.04.2007. likumu, kas stājas spēkā 02.05.2007.)*

9. Līdz attiecīgu Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2005.gada 1.aprīlim ir spēkā šādi noteikumi, ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu:

1) Ministru kabineta 2000.gada 19.septembra noteikumi Nr.320 "Kravu starptautisko autopārvadājumu atļauju izsniegšanas kārtība";

2) Ministru kabineta 2002.gada 23.decembra noteikumi Nr.547 "Kārtība, kādā izsniedzami pasažieru un kravas autopārvadājumu profesionālās kompetences sertifikāti";

3) Ministru kabineta 2003.gada 19.augusta noteikumi Nr.464 "Kārtība, kādā organizē un veic pasažieru starptautiskos pārvadājumus ar autobusiem, atklāj, groza un slēdz maršrutus un izsniedz starptautiskajos līgumos paredzētās atļaujas";

4) Satiksmes ministrijas 1999.gada 13.jūlija noteikumi Nr.23 "Autoostu reģistrācijas kārtība un obligāto pakalpojumu saraksts";

5) Satiksmes ministrijas 1999.gada 28.decembra noteikumi Nr.45 "Noteikumi par autobusu biļešu un citu braukšanas dokumentu obligātajiem rekvizītiem".

(02.12.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 29.12.2004.)

10. *(Izslēgts ar 01.12.2005. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2006.)*

11. Grozījumi šā likuma 1.panta 5.punktā, 6.panta pirmajā daļā un 30.panta pirmajā daļā par vārda "(administrators)" (attiecīgā locījumā) izslēgšanu stājas spēkā vienlaikus ar attiecīgiem grozījumiem likumā "Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu".

(05.05.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 08.06.2005.)

12. Šā likuma 6.¹ panta nosacījumus ar 2009.gada 10.septembri piemēro attiecībā uz tiem autovadītājiem, kuri, sākot ar minēto datumu, ieguvuši tiesības vadīt C1, C1E, C un CE kategorijas transportlīdzekļus. Attiecībā uz tiem autovadītājiem, kuri šo kategoriju transportlīdzekļu vadīšanas tiesības ieguvuši pirms 2009.gada 10.septembra, šā likuma 6.¹ panta normas piemēro ar 2014.gada 10.septembri.

(22.06.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.07.2006.)

13. Šā likuma 30.¹ panta nosacījumus ar 2008.gada 10.septembri piemēro attiecībā uz tiem autovadītājiem, kuri, sākot ar minēto datumu, ieguvuši tiesības vadīt D1, D1E, D un DE kategorijas transportlīdzekļus. Attiecībā uz tiem autovadītājiem, kuri šo kategoriju transportlīdzekļu vadīšanas tiesības ieguvuši pirms 2008.gada 10.septembra, šā likuma 30.¹ panta normas piemēro ar 2013.gada 10.septembri.

(22.06.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.07.2006.)

14. Ministru kabinets līdz 2007.gada 1.jūlijam izdod šā likuma 5.¹ panta otrajā daļā minētos noteikumus par to pakalpojumu cenrāža apstiprināšanu, kurus Autotransporta direkcija sniedz, pildot tai deleģētos valsts pārvaldes uzdevumus. Līdz attiecīgo noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2007.gada 1.jūlijam piemērojami Ministru kabineta 2006.gada 19.decembra noteikumi Nr.1039 "Noteikumi par valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Autotransporta direkcija" sniegto maksas pakalpojumu cenrādi", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(04.04.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 02.05.2007.)

15. Šā likuma 5.² panta trešā daļa stājas spēkā 2007.gada 1.jūlijā. Ministru kabinets līdz 2007.gada 1.jūlijam izdod šā likuma 5.² panta trešajā daļā minētos noteikumus.

(04.04.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 02.05.2007.)

16. Šā likuma 35.panta piektā daļa, kas nosaka B kategorijas transportlīdzekļa vadītāja minimālo stāžu, kāds nepieciešams, lai veiktu komercpārvadājumus ar vieglo taksometru, stājas spēkā 2007.gada 1.jūlijā.

(04.04.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 02.05.2007.)

17. Šā likuma 35.panta piektā daļa nav attiecināma uz tiem transportlīdzekļu vadītājiem, kuri līdz tās spēkā stāšanās dienai atbilstoši normatīvajiem aktiem, vadot B kategorijas transportlīdzekli, ir veikuši komercpārvadājumus ar vieglo taksometru, būdami tāda pārvadātāja (komersanta) nodarbinātie, kurš nodarbojas ar vieglo taksometru pārvadājumiem, vai kā reģistrēti individuālā darba veicēji.

(04.04.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 02.05.2007.)

18. Šā likuma 39.panta 5.¹ daļa stājas spēkā 2007.gada 1.augustā. Ministru kabinets līdz 2007.gada 1.augustam nosaka šā likuma 39.panta 5.¹ daļā minēto kārtību, kādā ārpusē uz vieglā taksometra virsbūves tiek norādīta pārvadātāja noteiktā maksa (tarifi) par pasažieru un bagāžas pārvadājumu pakalpojumiem ar vieglo taksometru.

(04.04.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 02.05.2007.)

19. Šā likuma grozījumi par 29.¹, 29.², 31. un 32.panta, 37.panta ceturtās daļas un 38.panta

izslēgšanu un šā likuma papildināšanu ar 1.panta 29.¹ punktu, un 32.¹ pantu, kā arī 34.panta otrās un trešās daļas izteikšanu jaunā redakcijā stājas spēkā 2008.gada 1.janvārī.

(14.06.2007. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2008.)

20. Ministru kabinets līdz 2007.gada 31.decembrim izdod šā likuma 33.panta piektajā daļā minētos noteikumus, kas reglamentē autoostu reģistrācijas kārtību un autoostās obligāti sniedzamos pakalpojumus. Līdz attiecīgo noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2007.gada 31.decembrim piemērojami Ministru kabineta 2005.gada 6.septembra noteikumi Nr.665 "Autoostu reģistrācijas kārtība", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(14.06.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 15.07.2007.)

21. *(Izslēgts ar 13.12.2007. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2008.)*

22. Grozījums šā likuma 5.¹ panta pirmajā daļā par tās papildināšanu ar 8.punktu stājas spēkā 2008.gada 1.martā. Līdz attiecīgās normas spēkā stāšanās dienai Ministru kabinets izdod tai atbilstošus Ministru kabineta noteikumus.

(13.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2008.)

23. Līdz dienai, kad stāsies spēkā šā likuma 35.panta sestajā daļā un 37.panta trešajā daļā minētie noteikumi par kārtību, kādā veicama pasažieru pārvadāšana ar vieglajiem taksometriem, bet ne ilgāk kā līdz 2008.gada 1.jūnijam piemērojami Ministru kabineta 2007.gada 27.novembra noteikumi Nr.814 "Noteikumi par pasažieru pārvadāšanu ar vieglajiem taksometriem", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(13.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2008.)

24. Ministru kabinets līdz 2008.gada 1.aprīlim izdod šā likuma 38.¹ pantā minētos noteikumus par biļešu obligātajiem rekvizītiem regulārajos starptautiskajos pasažieru pārvadājumos starp Latviju un valstīm, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis. Līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai attiecīgo biļešu rekvizītus nosaka pārvadātājs.

(13.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2008.)

25. Rajona padomes izsniegta speciālā atļauja (licence) pasažieru pārvadājumiem ar autobusiem bijušā rajona teritorijā ir spēkā līdz tās derīguma termiņa beigām, bet ne ilgāk kā līdz 2011.gada 31.decembrim.

(06.11.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

26. Rajona padomes izsniegta speciālā atļauja (licence) pasažieru pārvadājumiem ar vieglajiem taksometriem bijušā rajona teritorijā ir spēkā līdz tās derīguma termiņa beigām, bet ne ilgāk kā līdz 2011.gada 31.decembrim.

(06.11.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2009.)

27. Grozījumi šā likuma 32.¹ panta pirmajā daļā, 34.panta otrajā daļā un 38.¹ panta otrajā daļā par vārdu "Satiksmes ministrija" (attiecīgā locījumā) aizstāšanu ar vārdiem "Autotransporta direkcija" (attiecīgā locījumā) stājas spēkā 2011.gada 30.septembrī. Līdz 2011.gada 30.septembrim izsniegtās atļaujas pasažieru regulārajiem starptautiskajiem pārvadājumiem ir derīgas līdz tajās norādītā termiņa beigām.

(12.05.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 08.06.2011.)

28. Šā likuma 35.panta septītā daļa stājas spēkā 2011.gada 1.septembrī. Līdz attiecīgās normas spēkā stāšanās dienai Ministru kabinets izdod tai atbilstošus noteikumus.

(12.05.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 08.06.2011.)

29. Šā likuma grozījums par 37.panta trešās daļas otrā teikuma izteikšanu jaunā redakcijā stājas spēkā 2012.gada 1.februārī.

(12.05.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 08.06.2011.)

30. Ministru kabinets līdz 2011.gada 1.novembrim izdod šā likuma 6.panta piektajā daļā un 30.panta sestajā daļā minētos noteikumus, kas reglamentē valsts nodevas par speciālās atļaujas (licences) izsniegšanu kravas komercpārvadājumiem ar kravas automobiļiem un valsts nodevas par speciālās atļaujas (licences) izsniegšanu pasažieru komercpārvadājumiem maksas apmēru un maksāšanas kārtību. Līdz attiecīgo noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2011.gada 1.novembrim piemērojami Ministru kabineta 2005.gada 1.novembra noteikumi Nr.826 "Noteikumi par valsts nodevu par speciālās atļaujas (licences) izsniegšanu komercpārvadājumu veikšanai ar autotransportu", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(12.05.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 08.06.2011.)

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvu

(04.04.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 02.05.2007.)

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2003.gada 15.jūlija direktīvas 2003/59/EK par dažu kravu vai pasažieru pārvadāšanai paredzētu autotransporta līdzekļu vadītāju sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu un periodisku apmācību, par Padomes regulas (EEK) Nr.3820/85 un Padomes direktīvas 91/439/EEK grozīšanu un Padomes direktīvas 76/914/EEK atcelšanu;
- 2) Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 18.janvāra direktīvas 2006/1/EK par bez transportlīdzekļa vadītājiem nomātu transportlīdzekļu izmantošanu kravu autopārvadājumiem.

Likums Saeimā pieņemts 1995. gada 23. augustā.

Valsts prezidents G.Ulmanis

Rīgā 1995. gada 12. septembrī